
Márton Evelin

2015. OKTÓBER, KOLOZSVÁR

IGNÁC

Ignacio – sziszegte gúnyosan a fülébe a nő, aztán sietve felkapkodta a ruháit, és elment. Persze az ajtót is becsapta.

Igancio, azaz Ignác rezzenéstelen arccal feküdt tovább a vaságyon, és úgy nézte a plafon repedéseit, mintha a sorsa lenne oda beleírva. Márpedig az ő sorsa inkább válik láthatóvá egy pohár kékszeszben, mint holmi hajszálfinom vagy egyre durvább repedésekben. Ignác néha úgy érezte, hogy a saját teste is csak egy lazán összefércelt valami, talán egy zubbony vagy zsák, és időnként retteg, hogy ki fog zuhanni ebből a valamiből.

Valamikor intelligens és kedves lányokkal volt dolga, akik megértették, hogy a szesz egy idő után már nem alkalmas arra, hogy Ignácban ébren tartsa a tüzet, egyféle takaréklángra kerül minden, ilyenkor szokott ő arra a vacak pontra meredni a plafonon, miközben a fejében vörös csík szalad körbe-körbe, mint egy rossz képernyőn, csak ez még rosszabb, mert bármilyen elektromos kütyü leállítható, ám Ignác agya soha nem hajlandó szünetelni.

Lassan megőrülök attól, hogy mindig ébren vagyok, még álmomban is ébren vagyok, érted ezt, kérdezte utolsó, még kedves és intelligens, többékevésbé állandó barátjától. Dehogyan érted, csak érteni akarod, és ezért én imádlak téged, imádlak, és most, hogy fájdalmasan rám zuhant a józanság, s mivel tudom, nem fog soká tartani, arra kérlek, hogy menj el, hagyjál el, ne gyere többé, mert előbb-utóbb neked is kelleni fog valami pia, angyaloknak való meló velem élni, te pedig nem vagy angyal, és ne is vágyakozz arra, hogy az legyél, semmit ne tegyél érte, hidd el nekem, annak, aki rossz, sokkal könnyebb, mert annak nincsen büntudata.

Az én piszok lelkem mindig szebb lesz, rózsaszínűbb, ha úgy tetszik, világosabb, folttalanabb, édesebb, és persze betegebb, mint a gonoszoké, mert engem állandó büntudat gyötör, még azért is, hogy megszülettem, pedig szegény anyám mindig mondta, ezért igazán nem kellene ennyire inni, édes fiam, beismerem, hogy nem akartalak, de aztán megszerettelek, és ezzel nincs mit kezdenem, szeretlek, amíg meghalok, mondta az anyám, és nyil-

ván nemsokára meghalt, apám, az rosszabb, mint én, mert ő a gonosz fajta, iszik ő is, és sajnos túl gyakran látom, a sors úgy akarta, hogy állandóan ugyanazokra az építőtelepekre kerüljünk.

Hogy mióta iszom, kérdezte ez az olcsó cafrika, aki itt töltötte velem az éjszakát, abban reménykedve, hogy valamikor csak magamhoz térek, és meghágom annak rendje és módja szerint, ismerem én őt, állandóan itt ólalkodik, de eddig még nem volt dolgom vele, mert itt voltak a többiek, akik szerinte nem isznak annyit, mint én, ezért simán megoldják neki az ő kis gubancait. Így nevezi ő azt, hogy közösülési mániában szenved, mert arról már orvosi papírja is van, hogy nem nimfomániás, azaz nem az a valódi, csak néha jön rá, olyankor felkeres egy ilyen barakk-telepet, és beveti magát az éjszakába. A munkások örülnek neki, főleg azért, mert ingyen van. Nem tudom, milyen lehet fizetni azért, és nem is izgat. Azt hiszem, engem már semmi sem izgat.

Kiszámoltam, mondtam neki, és éppen tíz éve iszom, tizennégy éves koromtól, mert akkor éreztem először azt, hogy kizuhanok magamból, és nem ez lesz a legnagyobb bajom, hanem az, hogy hiába zuhantam bárhová, nem fogok megszűnni, és az a valami, ami én vagyok, akkor sem áll le, ha meghalok. Ilyen hülyeséget még nem hallottam soha, mondta ő, és újra megpróbálkozott velem, de én csak a kékszeszre tudtam gondolni, és arra, hogy milyen buták az emberek, mert abban hisznek, hogy az örök élet jó, és szép, és kellemes, amikor én ettől rettegek a legjobban, hogy az örök élet nem más, mint egy állandósult tudatállapot, amelyet sem eltompítani, sem megállítani nem lehet, és muszáj elviselni, mert lehetetlen kiszállni belőle.

Én nem mondom, hogy a szesz segít, talán soha nem is segített, mert miközben mások lassan elbutulnak az alkoholtól, én továbbra is csak ülök beleroskadva ebbe a valamibe, ami én vagyok, és aminek semmi értelmét nem látom, de amitől nem tudok szabadulni sem, ott ülök, iszom, egyre többet, és egyre vadabb keverékeket, mindhiába, fokozatosan kidől mellőlem mindenki, hánynak, sírnak, nevetnek, maszturbálnak és közösülnek, én meg csak nézem őket, és komolyan mondom, fogalmam sincsen arról, hogy nekem is volna testem.

Amikor még másképpen mentek a dolgok a fejemben, vagyis szelídebben és szebben, egyféle gyöngédséggel tudtam a világot szemlélni, szerettem a hajnalokat, a felkelő napot, a füvek és fák illatát és mindenféle élőlény nesztét, még a darut is szerettem időnként, a cementes autót és az állványt, amin, ha összeszámolom, többet töltöttem, mint lent a földön, az embere-

ket is kedveltem időnként, és néha úgy tűnt, szimpatikus, bár értelmetlen dolgokat mondanak. Szerettem magamban az állatot, amely kereste más testek melegét, amely hasonló állatokra vágyott, szerettem a farkam is, bár ő mindig a maga külön életét élte, szerettem a kedves és intelligens lányokat, akik türelmesek voltak hozzám, és néha benyúltak a nadrágomba, vagy megengedték nekem, hogy lassan levetkőztessem őket, és azt tegyem velük, amit akarok, nem haragudtak, hogy soha egy szót sem szólók, és nem is sóhajtozom, és nem hörgök sem közben, sem akkor, sem utána, és még olyan is volt, aki verset szavalt nekem, emlékszem egyre, mert az olyan volt, mintha én írtam volna, mintha rólam írta volna az a költő, valami Mihály, de lényegtelen, vagyis dehogyan az, ez jutott eszembe most ebből a versből: ... *Vihar lesz. Már a gyáva férgek / A föld mélyébe lehúzódtak. / A fecskék alatt keringélnek. / Kígyók barlangjaikba térnek – / Vihar lesz nemsokára ... holnap.*

A lányt, aki ezt szavalta nekem, Emmának hívták, és minden emma volt benne, emma a szeme és emma az ajka, szép volt, sem szőke, sem barna, olyasmi magas, mint én, könnyű volt, könnyebb talán, mint a szerszámos ládám, vagy legalábbis vele sohasem éreztem, hogy lehúzna, a láda pedig könnyörtelenül ezt tette, akarcsak az agyam, mert az is lehúz, és a földbe döngöl, igaz, már én sem akarok repülni, mint régebb. Emma. Míg ő megvolt nekem, néha nem is kellett az ital, és a behunyt szemem mögött örökösen körbe-körbe futó kép is megváltozott, a könnyörtelen vörös csík megszelídült, kellemes rózsaszínbe váltott, és már nem vágatott, sőt néha állt is, és én fogtam Emma kezét, és a barakkban feküdtünk a vaságyon, és duruzsolt a tűz a kis vaskályhában, mint filmen, éreztem akkor is, hogy túl jó ez így, és félni kezdtem, hogy vége szakad ennek, mert nem történhet az emberrel tömény jó sokáig, azt sem viseli el, tökéletlen teremtmény az ember, az Úr nagyot hibázott, hogy lelket lehelt belénk, az Úr lehet a hibás mindezért, mert azt valahogy nem hiszem, hogy csak holmi anomália lenne a lélek, egy kis genetikai félreecsúszás, egy hibásan átöröklődött kód eredménye, de bármi is a lélek, örök kínok forrása, sokkal inkább a bánat házája, mint az öröme.

A bánat jön, amikor csak kedve tartja, az örömet észre sem vesszük, a boldogságot nem lehet megszokni különben, a bánatot sokkal hamarabb, mondta ez az én szép és kedves és intelligens Emmám, és akkoriban még arra is képes voltam gondolni, hogy nem rossz hely ez az én barakkom, mert az enyém, bár mit érek vele, de mégis az, oda húzhatom, ahová akarom, és akkoriban, amikor Emma, szóval, akkor arra gondoltam, hogy keresni kel-

lene egy aprócska kertet, egy kicsit, csak akkorát, amiben elfér két szék, vagy mondjuk, három, mert időnként, a boldogság miatt, mely meglepett engem, és sunyin a fejembe férkőzött, még arra is gondolni mertem, hogy talán Emmát és engem érdemes lenne összekeverni, és egy kis gyerkőc vinné majd tovább azt, ami én voltam és ami Emma, és az övé lenne a harmadik szék, és talán egy macska is elférne ebben a pici kertben, egy-két tyúk és egy almafa, és ott laknánk mi, és nappal dolgozni mennék, és este Emma meleg levessel várna, és én megtanítanám a gyereket minden jóra, amit tudok, és elmondanám neki azt is, ami rossz, de csak lassan és fokozatosan, mert a gyermekek a maguk világában élnek, ami sokkal szebb, mint a felnőtteké, talán igazabb is, de biztos jobb, és az lenne igazán jó, ha a gyermekek valahogy nem is találkoznának a felnőttekkel, akik elrontják őket, de hát ez utópia, mondta Emma, és persze hogy igaza volt. A gyermekkor csak egy napig tart, aztán vége mindennek – gondoltam én, amikor az a hosszúra nyúlt, boldog napom leesett az égről, visszahozva a fejembe a vörös csikot, amely újult erővel vágtat körbe-körbe, és hiába kerestem, nem találtam többé Emma meleg és vékony csuklóját, nem tette többé a szememre könnyű kezét, melytől a csík megszélidült és elcsendesült, nem láttam többé a pici kertet sem, és azt a másik kis kezét sem, a gyermekem kezét, nem láttam semmit, és mégsem volt sötét, habár én csak azt kívántam, legyen sötét, teljesen sötét, és én ne legyek többé, egyáltalán ne legyek.

Hát ez az, ami nem sikerül. Miért nem lesz öngyilkos, kérdezte elégedetlen éjszakai látogatóm, akit csak azért fogadtam be, mert könyörgött azért, hogy befogadjam, azt hitte, sikerült a csel, és sajnálom, és akkor már menni fog minden, mint filmen utána, vagyis hogy ráfekszem, és beismerem, könyörtelen voltam, mert megtettem mindent, amit kért, azt az egyet leszámítva, mert nem is akartam, de képes sem lettem volna rá. Miért nem lesz öngyilkos, miért nem lesz öngyilkos? – kérdezte egyre dühösebben reggel felé, én meg csak feküdtem, és azt a repedést néztem a plafonon, mert fából van a barakkom, és olyan, mint egy lakókocsi, de egy ló is el tudja húzni, nem nehéz, belül meg szépen lefestettem, de nem volt jó a festék, mert a plafonon megrepedezett, ezt a repedést bámulom, ha szabadulni akarok a fejemben keringő csíktól, és a rettegéstől, amely az örök élet miatt tölt el, meg szeretnék halni, mondtam neki, de attól félek, hogy azzal nem intéztem el semmit, merthogy, tudja, én úgy gondolom, hogy attól, hogy a test leáll, a többinek még nincs vége, sőt, akkor kezdődik csak igazán az örület, mert nincs már semmi, ami elterelje a figyelmet a lélekről, mert a testnek, azt hiszem, csak ez a dolga, hogy a saját kicsinyes szükségleteivel lekös-

se az embert, mert egyébként mindenki megbolondulna, annyi mindent kellene lásson, ha lenne ideje rá, de hát nincs, szerencsére nincs. A nő csak nézett, fél harisnyával a kezében, a másikkal meg még mindig az ágyékom-
ban turkálva, mert az ő teste az a reménykedő fajta, amelyik nem adja fel soha, állandó remény gyötri, és szítja benne a tüzet, soha nem értettem az orgazmust, azaz hogyan értettem volna, és elismerem, hogy jó, de túlon-
túl rövid ideig tart, és úgy őszintén, én mindig csak az agyamban éreztem, és aztán ki is próbáltam, hogy lehet-e orgazmusom a testem nélkül, és igaz,
elég hosszú idő után sikerült, de ez rég volt, nagyon rég, legalább öt éve,
akkor még nem haragudtam annyira a testre, és arra sem, hogy ember va-
gyok, akkoriban bukkant fel valahonnan Emma, és akkoriban még bármit
lehetőségesnek tartottam, még azt is, hogy az élet szép lehet.

Ignacio – hallom a nőt, úgy mondja ezt, mint egy ítéletet, gúnyolódni akar, sőt gúnyolódik is, azt hiszi, bánthat, hiába mondom neki, hogy nekem már kész, régen halott vagyok, hiába élek, nem bánthat már semmi sem, az sem, ha rám gyűjtják ezt a barakkot, nincs már tőlem mit elvenni, sőt, ha jobban belegondolok, soha nem is volt, és ha még tovább gondolom ezt, akkor senkitől sincs mit elvenni, minden csak egy illúzió, mert hát miye van az embernek a híres agyán és lelkén kívül, tulajdonképpen semmiye, csak gondolja, hogy bizonyos dolgok a tulajdonában vannak, például a gyermekeiről is ezt hiszi, és néha úgy is viselkedik, mint ahogyan egy tulajdonnal szokás, mi különbség akkor egy láda alma és egy gyermek között, de persze a dolgok nem így állnak, hát ezért mondom, az embernek semmiye nincs a lelkén kívül, az meg olyan piszkosul korán meg tud halni, hogy egészen hosszú életet lehet leélni úgy, hogy az ember igazán üres, semmiye sincs, még lelke sem.

A nő, úgy látom, megriadt, lázasan keresi a tekintetem, aztán a szemembe néz hosszan, majd zavartan feláll, még mindig csak fél harisnya van rajta, és a könyveimet nézi, és furcsállja, hogy egyetlenegy főzőedényem van, és legalább ezer könyvem, de ruhám sincs más, csak az, ami most gyűrötten az ágy mellett hever, mint egy beteg kutya, a nadrágom, foltos és szakadt, azonkívül még egy van, valamivel jobb állapotban és három pár cipőm, néhány ingem és alsógatyám, zoknik, párral és pár nélkül, de ezenkívül semmi, csak füzetek és könyvek, még egy rádiója sincs, kérdi a nő, mondom, minek, régebben zene is ment a fejemben, most már ritkábban, de a híreket még mindig bemondja a szél, a csillagok, a nap, a felhők, a levegőből érzem, ha valami közeleg, és amióta megszűnt bennem rossz és jó, jöhet bármi, csak ez a csík állna le, ha leállna, talán megint el tudnám hin-

ni, hogy az élet, bár üres, szép is tud lenni, és ha leállna, akkor nem gondolnánk többet olyan badarságokat, hogy fáj a szívem, hogy egyáltalán fáj valami, nem tudom, hogy lehet ezt megvalósítani, mert felejteni azért nem akarok, Emmára mindig gondolok, és arra a pici kézre, akinek a tulajdonosát sohasem láttam, és elképzelni sem mertem, Emma selymes haját minden nap gondolom, és vékony csuklóját és könnyű kezét a szememen, és a derekát, és a száját, az illatát és azt, hogy milyen forró volt olykor a teste, és arra, ahogy ivott, ahogy evett és verset mondott, nevetett és álmodozott, a szemét is látom, van, amikor kék, máskor barna vagy egészen fekete, vagy zöld, a melle is, hol kisebb, hol nagyobb, néha nem fér a tenyerembe, és a szíve, a szíve néha gyorsan ver, máskor alszik, ilyenkor kékszeszt iszom, lassan, cseppenként, hogy tovább tartson, hogy tovább tartson bennem Emma, a varázs, amit emlékezésnek hívnak, s míg ezek a képek peregnek, mondhatni boldog vagyok, és érzem újra a szelet, és azt, mit hoznak a felhők, és mit visznek, de ez csak addig tart, míg az a komisz vörös csík be nem kúszik, és ki nem öl maga körül mindent, és csak tekereg és vonaglik körbe, ihatok akkor bármit, mert mindegy, nem segít semmi, és aludni sem tudok, azt hiszem öt éve nem aludtam, talán ez megölheti a lelket, és megszűnik, beáll a sötétség vajon, ha az ember nem alszik sokáig? Remélnem kell ezt, mert mit reméljek, azt, hogy a csík hal meg, azt badarság lenne remélni, olyasmi, ami nem él, meg sem halhat, az is lehet, nem is létezik. Néha dühös vagyok, törni-zúzni tudnék, ilyenkor kellene munkába menni, mert nem érzek semmit ilyenkor, csak azt, hogy minél nehezebb az, amit csinálok, annál jobb, estem már le ájultan az állványról, és a csodámra jártak aztán, mert semmi bajom nem lett, esés közben állítólag ugyanattól a Mihály nevű költőtől kiabáltam verssorokat – mondták. Ez hülyeség, az ember nagyon hamar földet ér az állványról esvén, nincs ideje verset mondani közben – mondtam, de mindegy, tudom, mire céloztak, ugyanaz a vers az, Emma kedvence volt, így hát az enyém is, valami ilyesmi a vége: *Csak törne már ki, törne már ki / Az új idők nagy zivatarja! / Szeretnék villám lenni, gyújtó, / Vagy szélvész, szabadon száguldó, / Mely törzsötöket kicsavarja!*

Új időkben én nem hiszek, nem hiszek semmilyen időben, már abban sem, ami itt ketyeg bennem, az csak a szívem, és az időről ő sem tud semmit, csak teszi a dolgát, ha kell, ha nem, néha kékszesz cseppen belé, de ő, szegény szívem, már ezt is megszokta, mint ahogy a szemem is, hogy örökösen azokat a repedéseket nézem a plafonon, vagy a messzeségben a semmit, és a fülem is megszokta már, hogy még mindig érti a szelet, és az orrom a felhők terhét szagolja, és a kezem időnként a hajamba túr, mely olyan

színű, mint az Emma haja volt, és az ágyékom is megszokta már, hogy néha szorongatják és ösztökélik, és néha tényleg életre kel, csak én, aki én vagyok, nem tudom megszokni sehogy sem, hogy lassan kiürülök, nem marad belőlem semmi más, csak az a körbe-körbe futó csík, és az örök élettől való rettegés, hogy zubbonynak vagy zsáknak képzelem a testem, mely szakadt, és kiesem belőle, és a lelkem is csak semmi, egy foltozott rossz edény, melyből minden elszivárgott lassan, talán még az is, hogy valamikor, nem is olyan régen, szerettem egy Emma nevű lányt, és akkoriban még nem ittam kékszeszt, alig ittam valamit, és azt gondoltam, hogy az élet, akármilyen, szép is lehet, rég volt, akkor még hittem valamit, most már azt sem hiszem néha, hogy én én vagyok.